

καὶ διέταξε νὰ σημάνωσιν οἱ κώδωνες τῆς Λειψίας πρὸς τιμὴν αὐτῆς, ἦτον ὅμως πρόδηλον ὅτι ὀλίγον περισσότερον εἶχον ὑποφέρειν οἱ σύμμαχοι παρὰ τοὺς Γάλλους.

Τοῦ βορείου στρατοῦ ἡ ἀφίξις, ἡ πρὸς τὸν Ναπολέοντα ὅλως ἀπροσδόκητος, ἦτις ὅμως τὸν ἐγνωστοποιήθη πρὶν φθάσῃ τὸ καινὸν εἰς τοὺς συμμάχους, ἐβαλεν αὐτὸν εἰς ἀνησυχίαν νὰ ὀπισθοδρομήσῃ ὅσον τάχιστα. Τὴν 17ην λοιπὸν Ὀκτωβρίου ἐπεχείρησε νὰ διαπραγματευθῇ μετὰ τῶν συμμάχων διὰ τινος αἰχμαλώτου Αὐστριακοῦ Κόμητος. Λέγεται ὅτι ἐπρότεινεν ὅπλων ἀναχωγῆν, καὶ ὅτι ἐξήτησεν ἄδειαν νὰ περάσῃ τὸν ποταμὸν Σαὰλ ἀπαρεμποδίστως, ἀφοῦ ἤθελε παραχωρήσῃ τὰ ἐπὶ τοῦ Ὀδέρᾳ καὶ Βιστούλᾳ φρούρια. Ἀλλ' εἰς τὰς προτάσεις ταύτας, αἰτινες ἀκούοντως ἐδόλουν τὸ ἐπισφαλές αὐτοῦ, ἀπόκρισις καμία δὲν ἐδόθη, μάλιστα ἐπειδὴ τὴν αἰδήσει πλέον εἶχε φθάσειν εἰς τὰς συμμάχους δυνάμεις περὶ τῆς ἀφίξεως τοῦ βορείου στρατοῦ, ἀπέναντι τοῦ ὁποίου ὁ Στρατάρχης Νέης καὶ ὁ Δουὲ τῆς Ῥαγούσης τὸν Πάρδον διαβάντες, ὀπισθοδρομήσαν.

Ἐναγκάσθη τὴν αὐτὴν ὁ Ναπολεὼν (Ὀκτωβρίου 18ην) νὰ βαστάσῃ ἀμυντικὴν μάχην, ἔλαβε δὲ τοποθεσίαν μετὰ τοῦ Πλείσσου καὶ Πάρδου, καὶ σταθεὶς κατὰ τὸ μέσον τῶν σωματοφυλάκων τοῦ ἐπεμπε βοήθειαν εἰς πᾶν ἀσθενές μέρος, τὸ ὅλον ἐπιστατῶν. Ἐδυνήθη δὲ τοιοῦτοτρόπως νὰ ἀναπληροῖ τὰ ὑπὸ τῆς βαρείας πυροβολήσεως τῶν συμμάχων γινόμενα χάσματα, καὶ διὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ δραστηριότητος καὶ ἐνεργείας νὰ οἰκονομῇ τὰς ἐλλείψεις τῆς θέσεώς του. Ἀλλ' ἦτο δυσκολωτάτη ἡ ὀπισθοδρομήσις· ἐτοιμασίαι δὲν εἶχον γένειν διὰ τοιοῦτο συμβησόμενον, γέφυραι δὲν εἶχον κατασκευασθῇ πρὸς διάβασιν τῶν ποταμῶν, καὶ αὕτη ἡ Λειψία δὲν εἶχεν ὀχυρωθῇ εἰμὴ ἀδυνάτως πρὸ ὀλίγου καιροῦ. Ὁ Πονιατώσκης καὶ ὁ Μακδονάλδος ἦσαν διωρισμένοι νὰ ὑπερασπίσῃσι καὶ βοηθῶσι τὸν ὀπισθοδρομοῦντα στρατόν· ἀλλὰ μόλις ἀνεκάλυψαν οἱ σύμμαχοι ὅτι τῶν Γάλλων ἡ θέσις εἶχεν ἐγκαταλειφθῇ, καὶ προσέβαλον πανταχόθεν τὴν Λειψίαν· μετὰ δὲ ἀπονενοημένον ἀγῶνα ἐπέτυχον νὰ καταλάβωσι δύο ἐκ τῶν πυλῶν. Ἡ σύγκυσις καὶ ἀταξία ἣτις τὴν αὐτὴν ἐπεκράτησεν εἶναι ἀπερίγραπτος. Μία μόνον γέφυρα ὑπῆρχεν ἄνωθεν τοῦ Ἐλστερ, καὶ αὐτῆς δὲ πρόωρα καταστραφεῖς, ἡ φυγὴ μετεβλήθη εἰς ἄγριον ἀπελπίσιν. Αὐτὸς ὁ Ναπολεὼν εἶχε φθάσειν ὅχι ἄνευ δυσκολίας εἰς τὴν γέφυραν, τὰ δὲ τοῦ Μακδονάλδου καὶ Πονιατώσκου τάγματα, φθάσαντα πάρῳρα, ἠναγκάσθησαν νὰ κατασκευάσωσι μικρὰν τινα γέφυραν εἰς τοὺς κήπους τοῦ Ρεῖχενβάχ, ἣτις ἀδύνατος οὕσα κατασυνετρίβη ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ἐπ' αὐτῆς συσσωρευθέντων, καὶ τὸ πλεῖστον μέρος ἀπώλεσθησαν εἰς τὰ ὕδατα. Τὸ συμβεβηκὸς τοῦτο ἀναφέρει ὡς ἐπόμενος ὁ Ἀγγλος Russel.—

Ἡ Ἐλστερ, ὅστις διαρρέει μέρος τῶν προαστείων, καὶ ὅστις ἐπρόξενησε τὸν τελευταῖον ὄλεθρον τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ, εἶναι κατ' ἀλήθειαν τάφος μόνον, καὶ οὔτε βαθεύς, οὔτε πλατύς. Κατὰ τὸ μέρος δὲ, ὅπου διαβρέχει τὸν κῆπον τοῦ κυρίου Ρεῖχενβάχ, ἐμβὰς εἰς

αὐτὸν ὁ ἤδη πληγωμένος Πονιατώσκης, ἀφοῦ τὸ πᾶν ἀπώλεσθη, ἐβυθίσθη μετὰ τοῦ πληγωμένου ἵππου του, καὶ κατεπνίγη εἰς τὸ κατὰ τὸ φαινόμενον ἄθῳον τοῦτο ποτάμιον. Ἀπλῆ τις πέτρα δεικνύει τὸ μέρος, ὅπου τὸ σῶμα εὑρέθη, εἰς αὐτὸν δὲ τὸν κῆπον ἀνηγέρθη ἀκαλῶπιστον κενοτάφιον ὑπὸ ἰδιωτικῆς φιλοστοργίας, εἰς μνημόσυνον τοῦ Πολοῦ στρατάρχου.

Εἰς τὴν ἀξιόλογον ταύτην συμπλοκὴν λέγεται ὅτι οἱ μὲν Γάλλοι ἔχασαν ἐξήκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν εἰς αἰχμαλώτους, φονευμένους, καὶ πληγωμένους, οἱ δὲ νικηταὶ τεσσαράκοντα πέντε χιλιάδας. Πολλὰ μέρη τῆς Λειψίας σώζουν ἀκόμη ἔχνη τοῦ φονικοῦ ἀγῶνος, οἱ δὲ κάτοικοι ἐπιμελῶς διαφυλάττουν τὰ μνημόσυνα τῆς μάχης τῶν ἐθνῶν.

ΗΘΙΚΑΙ ΠΑΡΑΙΝΕΣΕΙΣ.

ΟΣΤΙΣ, ἐμβαίνων εἰς τὸ θέατρον τοῦ κόσμου, δὲν φανῇ κατὰ πρῶτον φιλαλήθης, δίκαιος, χρηστοθήης, καὶ πρῶτος, δύναται μὲν νὰ ἐκπλήξῃ πρὸς καιρὸν τοὺς ἄλλους, καὶ νὰ λάμψῃ ὡς μετέωρον, ἀλλ' ἐντὸς ὀλίγου θέλει καταφρονηθῇ· ἐπειδὴ παραβλέπουσι μὲν οἱ ἄνθρωποι μέχρι τινὸς τὰς ἀταξίας καὶ τὰ πάθη τῆς νεότητος, οὐδέποτε ὅμως συγχωροῦσι τὰ ἐλαττώματα καὶ τὴν διαστροφὴν τῆς καρδίας.

Αἱ μεγαλῆτεραι χάριτες δίδονται κάποτε τὸσον ἀδείξις καὶ κακῶς, ὥστε παροξύνουσι τὸν ἄνθρωπον· ἐνῶ, ἐξ ἐναντίας, δυσάρεστα πράγματα πολλάκις τὸν εὐχарιστοῦσιν, ἐπειδὴ γίνονται μὲ γλυκύτητα καὶ εὐγένειαν.

Πολλάκις ἀπλοὶ λοχαγοὶ εἰαρεστοῦσι πλειότερον εἰς τὴν συναναστροφὴν παρὰ ἐνδόξους σοφοὺς. Τιμῶ καὶ σέβομαι τοὺς μεγαλοφυεῖς ἄνδρας, (λέγει ὁ Κεστερφέλδης, ἐξ οὗ λαμβάνομεν τὰς ἰδέας ταύτας), ἀλλ' ἐπιθυμῶ νὰ συναναστρέφωμαι μὲ ἀνθρώπους, οἵτινες συνεισφέρουσιν εἰς τὴν ὁμιλίαν ἰλαρότητα, χρηστὴν ἀνατροφὴν, καὶ πείραν κόσμου. Εἰς τὸν κοινὸν βίον συχνότερα μᾶς χρειάζονται λεπτὰ καὶ δραχμαὶ παρὰ χρυσᾶ νομίσματα. Δός με ἄνθρωπον, ὅστις ἔχει ἐτοιμα εἰς ψιλὰ τὰ διὰ τὸ καθημερινὸν ἐξοδὸν ἀπαιτούμενα· ἐπειδὴ ὅστις φέρει ὄγκον μόνον χρυσίου δὲν ἔχει τὸν πλοῦτον πρόχειρον εἰς τὰς παρούσας ἀνάγκας. Βάσταζε λοιπὸν ὅσον θέλεις χρυσίον εἰς τὸν ἑνα κόλπον, ἀλλὰ φρόντισε νὰ ἔχῃς καὶ κεράτια (μικρὰ νομίσματα) εἰς τὸν ἄλλον, καὶ τότε αὐτὰ θέλουν σὲ χρησιμεύειν περισσότερον.

Ἡ συμβουλὴ σπανίως λαμβάνει καλὴν ὑποδοχὴν, καὶ ὅστις ἔχει μάλιστα μεγαλῆτεραν αὐτῆς χρεῖαν, τὴν ἀγαπᾷ ὀλιγώτερον.

Ὁ φθόνος εἶναι ἐν ἀπὸ τὰ μικροπρεπέστατα καὶ βασανιστικώτατα πάθη, ἐπειδὴ σπανίως εὐρίσκεται ἄνθρωπος, ὅστις δὲν δίδει ἀφορμὴν φθόνου εἰς τὸν φθονερὸν, καὶ διότι ὁ φθονερὸς δὲν εὐτυχεῖ ποτέ, ἐφ' ὅσον βλέπει εὐτυχοῦντας τοὺς ἄλλους.

Ἡ μεγάλη καὶ εὐεργετικὴ πράξις ἐπιτυγχάνει πάντοτε τὴν ἐγκρίσιν τοῦ κόσμου· ἡ δὲ ἐνδόμυχος ἡδονὴ τὴν ὁποίαν αἰσθάνεται ὁ εὐεργέτης, εἶναι ἀσύγκριτος

Ἡ φιλανθρωπία χαρακτηρίζει ἰδιαιτέρως τοὺς μεγάλους νόας· ἐξ ἐναντίας δὲ, οἱ μικροῦ πνεύματος ἄνθρωποι εἶναι ὀργίλοι, ἀκρόχοιοι, καὶ ἐκδικητικοί, οὔτε αἰσθάνονται τὴν γλυκύθυμον ἐκείνην ἡδονήν, τὴν ὁποῖαν ἀπολαύει ὁ συγχωρῶν τοὺς ἐχθρούς του.

Μόνος ὁ ἀμαθὴς καὶ ὁ ἀδύνατος εἶναι ὀκνηροί· καθότι, ὅσοι ἐθησαύρισαν γνώσεις τινάς, ἐπιθυμοῦν πάντοτε νὰ τὰς πληθύνωσιν· ὥστε ἡ μάθησις ὁμοιάζει κατὰ τοῦτο μὲ τὴν ἐξουσίαν, τὴν ὁποῖαν ὅσον ἔχει μεγαλητέραν ὁ ἄνθρωπος, τόσον μᾶλλον ἐπιθυμεῖ νὰ τὴν αὐξήσῃ· ἡ δὲ ὀκνηρία εἶναι τὸ καταφύγιον τῶν ἀσθενῶν πνευμάτων, καὶ ἡ ἀγαλλίασις τῶν ἀνοήτων.

Ἡ μετριοφροσύνη εἶναι ἀξίειπαινος ἀρετὴ, καὶ συνοδεύει ὡς ἐπιτοπλεῖστον τὴν ἀληθινὴν ἀξίαν, δουλαγωγεῖ δὲ τὰ πνεύματα ὅλων τῶν ἀνθρώπων· ἐπεὶ δὲ τίποτε δὲν παροξύνει καὶ ἀηδιάζει, ὅσον ἡ οἰησις καὶ ἡ ἀναισχυντία. Ὁ δὲν καταφρονῶμεν σχεδὸν ἐκ συμφώνου τὸν περιαιτολόγον, ὅστις γίνεται ὁ ἥρως τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἱστορίας.

Τὸ νὰ μὴ ἐκτελῶμεν τὴν ὑπόσχεσιν εἶναι ἔργον ἀνόητον, καὶ σχεδὸν πλημμέλημα· ἔργον μὲν ἀνόητον, ἐπεὶ δὲ κάνεις δὲν θέλει μᾶς ἐμπιστεῦσθαι πλέον, πλημμέλημα δὲ, ἐπεὶ δὲ ἡ ἀλήθεια εἶναι τὸ πρῶτον χρέος τῆς ἡθικῆς καὶ θρησκείας· ὥστε ὁ ψεύστης δὲν δύναται νὰ ἔχῃ καμίαν ἀρετὴν, καὶ εἶναι ἄξιος τοῦ μίσους ὅλων τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἀνθρώπων.

Ἡ εὐτραπελία ἀποκτᾷ μὲν θαυμαστάς καὶ ἐπαινέτας, ἀλλ' ὅχι ποτὲ καὶ φίλον κάνένα· ἐπεὶ δὲ ἀκτινοβολεῖ καὶ ἐκθαμβώνει, καθὼς ὁ μεσημβρινὸς ἥλιος· ἀλλ' ὁμοίως μὲ αὐτὸν καίει, καὶ διὰ τοῦτο γίνεται ἐπιφοβός· ἐξ ἐναντίας δὲ, τὸ κατὰ τὴν ἐσπέραν καὶ πρωΐαν γλυκὺ φῶς τοῦ πλανήτου τοῦτου θερμαίνει μετρίως, καὶ φαιδρύνει τὸν ἄνθρωπον.

Μὴ ζητῆς ἄρα ποτὲ τὴν εὐτραπελίαν· ἂν ἔχῃς αὐτὴν φυσικὴν, ὑπομονή· ἀλλὰ καὶ κατ' αὐτὴν τὴν περιστάσιν ἄς μεσολαβῇ ἡ κρίσις, καὶ μὴ τὴν ἐξασκῇς ποτὲ πρὸς βλάβην τῶν ἄλλων.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑ, Η ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΣΣΑ ΤΗΣ ΡΩΣΣΙΑΣ.

Ἡ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑ ΑΛΕΞΙΕΥΝΑ ἐγεννήθη πλησίον εἰς τὴν Δερπάτην, μικρὰν πόλιν τῆς Λιβονίας, ἀπὸ πένητας μὲν, ἀλλ' ἐναρέτους γονεῖς. Μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς τὸν θάνατον, καταίκει ὁμοῦ μὲ τὴν ἡλικιωμένην τῆς μητέρας εἰς καλύβην σκεπασμένην ἀπὸ ἄχυρα· ἦσαν δὲ πτωχαὶ μὲν, πλην πολλὰ εὐχαριστημέναι καὶ αἱ δύο. Εἰς τοιαύτην κατάστασιν, μεμαχρυσμένη ἀπὸ τὴν θεωρίαν τοῦ κόσμου, ἐξωστρέφε μὲ τοὺς κόπους τῶν ἰδίων τῆς χειρῶν τὴν μητέρα, ἡ ὁποία δὲν ἤμπορε πλέον νὰ τρέφεται μόνη. Ἐνῷ ἡ Αἰκατερίνα ἐκλωθεν, ἡ γηραιά, καθεμένη πλησίον, ἀνεγίνωσκε βιβλίον τι θρησκευτικόν. Ὅτε δ' ἐτελείοντο τῆς ἡμέρας οἱ κόποι, καθίζουσαι σιμὰ τῆς ἐστίας, μετελάμβανον εὐχαρίστως ἀπὸ ἀπλῆν τινὰ τροφήν.

Μολονότι τῆς Αἰκατερίνης καὶ τὸ πρόσωπον καὶ τὸ ἀνάστημα ἦσαν ἐντελέστατα, εἰς τὸν νοῦν ὁμως ἐφαίνετο δομένη ὅλη αὐτῆς ἡ προσοχή. Τὴν τέχνην τοῦ ἀναγινώσκειν εἶχε μάθειν ἀπὸ τὴν ἰδίαν τῆς μητέρας· Λουθηρόφρων δὲ τις πρεσβύτερος τὴν ἐδίδαξε τὰ καθήκοντα τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας. Ἐκ φύσεως εἶχε λάβειν ὅχι μόνον ἰσχυρὸν, ἀλλὰ καὶ ὀρθὸν ἀντιληπτικόν, καὶ ἤμπορε νὰ συλλογίζεται ὅχι μόνον ταχέως, ἀλλὰ καὶ βασίμως. Οἱ γείτονες χωρικοὶ παρετήρησαν τὰ κάλλη καὶ τὰς ἀρετάς της, καὶ πολλοὶ αὐτῶν τὴν ἐζήτησαν εἰς γάμον, πλην ματαίως· διότι τόσον ἡγάπα τὴν μητέρα της, ὥστε νὰ τὴν ἀποχωρισθῇ οὔτε κὰν ἤθελε νὰ τὸ ἀκούσῃ.

Ἡ Αἰκατερίνα ἦτο δεκαπενταετής, ὅτε ἡ μήτηρ της ἀπέθανε. Τότε ἀφῆκε τὴν καλύβην, καὶ ὑπῆγε νὰ κατοικήσῃ μετὰ τοῦ Λουθηρανοῦ πρεσβυτέρου, ὅστις τὴν εἶχε διδάξειν παιδιόθεν. Εἰς τὴν οἰκίαν ταύτην διέτριβε, κυβερνῶσα τὰ τέκνα τοῦ εὐεργέτου της, καὶ δείχνουσα ἐνταυτῷ φρόνησιν ἀμετάτρεπτον καὶ ζωηρότητα παράδοξον. Ὁ γηραιός, ὁ ὁποῖος τὴν ἐβλεπεν ὡς ἰδίαν τοῦ θυγατέρα, ἐφρόντισεν ὥστε νὰ τὴν διδάξωσι τὰ κομψότερα μέρη τῆς γυναικείας ἀνατροφῆς οἱ παραδίδοντες αὐτὰ καὶ εἰς τὰ λοιπὰ μέλη τῆς οἰκογενείας του. Τοιοῦτοτρόπως ἡ Αἰκατερίνα ἐξηκολούθει νὰ αὐξάνῃ τὰς γνώσεις, καὶ νὰ καλῆτερεύῃ τὰ ἥθη της, ἕως οὗ ἀπέθανεν ὁ Λουθηρανὸς πρεσβύτερος, καὶ αὐτὴ κατήντησε πάλιν εἰς τὴν προτέραν τῆς πενίαν.

Ἡ Λιβονία τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἐλεηλατεῖτο ἀπὸ τὸν πόλεμον, καὶ ἀθλίως ἤρημυτο. Αἱ δυστυχίαι αὗται πάντοτε πίπτουν βαρύτεραι ἐπάνω εἰς τοὺς πτωχοὺς· ὅθεν ἡ Αἰκατερίνα, μολονότι εἶχε τόσον μεγάλην προκοπὴν, ἐδοκίμαζεν ὁμως ὅλα τὰ δεινὰ, ὅσα συνοδεύουν τὴν ἐσχάτην ἐνδειαν. Βλέπουσα ὅτι αἱ ζωοτροφαὶ καθημέραν ἐγίνοντο πλέον ἀκριβαί, καὶ ὅτι τὸ ἰδίον της ἀργύριον παντάπασιν ἐτελείωσεν, ἀπεφάσισε τέλος πάντων νὰ ὁδοιπορήσῃ εἰς τὸ Μαριεμβούργον, πόλιν ὅπου τὰ πάντα ἦσαν ἀφθονώτερα.

Μὲ τὰ ὀλίγα τῆς φορέματα, ἐστοιβασμένα εἰς δισάκιόν τι, ἤρχισε τὴν ὁδοιπορίαν πεζή. Ὁ τόπος, τὸν ὁποῖον εἶχε νὰ διαπεράσῃ, ἦτον ἄθλιος ἐκ φύσεως, ἀλλὰ τὸν ἔκαμαν ἐτι πλέον φοβερὸν οἱ Σουηδοὶ καὶ Ῥώσσοι, οἵτινες κυριεύοντές τον, ποτὲ μὲν οὔτοι, ποτὲ δὲ ἐκεῖνοι, τὸν ἐλεηλάτουσαν βαρβάρως· ἀλλ' ἡ πείνα τὴν εἶχε διδάξειν νὰ καταφρονῇ τοὺς κινδύνους καὶ κόπους τῆς ὁδοῦ. Μίαν ἐσπέραν, ἐνῷ ὁδοιπορεῖ τοιοῦτοτρόπως, ἐμβᾶσα εἰς καλύβην τινὰ νὰ καταλύσῃ διὰ τὴν νύκτα, εὗρηκε μέσα δύο Σουηδοὺς στρατιώτας, οἵτινες τὴν ἐπλησίασαν μὲ ἀναιδεῖς λόγους. Ἡ ἀναιδεία των δὲ ἤθελε πιθάνως καταντήσῃ εἰς βίαν, ἐὰν ἀξιωματικὸς τις, περνῶν ἐκεῖθεν κατὰ τύχην, δὲν ἤρχετο εἰς βοήθειάν της. Ὅτε αὐτὸς ἐφάνη, οἱ στρατιῶται ἔπαυσαν ἀμέσως· ἀλλ' ἡ εὐγνωμοσύνη τῆς νεάνιδος μόλις ὑπερέβαινε τὴν ὁποῖαν ἐδοκίμασεν ἐκπληξῆν, ἀφοῦ ἐγνώρισεν ὅτι ὁ αὐτὴν ἀπαλλάξας ἦτον ὁ υἱὸς τοῦ Λουθηρανοῦ πρεσβυτέρου,